

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suauis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt III. Noui Pontificis Romam aduentus; & obstacula in quae impegit in
Aula rectè componenda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11642

1521. quando cum Luthero egit, veniam ei benignè obtulit; ut ipsemet Lutherus narrat. Idemque constat postea illi sæpius oblatum in Wormatiensi Conuentu; sicuti Cæsar in Edicto suo, cuius summam retulimus, testatus est. Ex quibus intelligo, hunc scriptorem in iis quæ non spectabant ad præcipuum ipsius argumentum, notitiã usum valde confusã: pronum etiam semper fuisse ad deteriora quæque credenda: idque crebra eius in omnes obtrectatio patefacit, quã apud vulgarem improbitatem veridici existimationem in primis sibi comparauit. Maior quoque aduersus Romanos Pontifices fuit eius acerbitas, cum ex consueta ministrorum auersatione, quam post obsequia diuturna concipiunt erga dominos, infra spem remunerati; tum quod fortasse ademptam ab illis patriæ suæ libertatem doleret.

C A P V T I I I

Novi Pontificis Romam aduentus; & obstacula in qua impedit in Aula rectè componenda.

HÆc electio magno mœrori populo fuit: aliquibus, quod electus ipsis esset ignotus, ac ipsi electo; adeoque eã carentibus dulcedine, quã Principis nouitas alit spem, eo tam nobis propenso fruendi, quã priuatum experti sumus: aliis, quod ex nationis ingenio, nimium ab Italis diuerso, coniectabant, animos parum concordēs mutuò futuros: aliis, quod immodicas morum correctiones sibi metuerent; vnde fit, ut virtutem seueriorem semper quidem multitudo veneretur, raro ad Imperium sustollat: aliis, vel Gallo vel nulli Principum addictis, opinio de homine nimis in Cæsarem propenso displicebat. Animos denique mortalium communis suspicio cruciabat, eum senij genijque suasu, ac precibus Caroli, sibi in educatione filij, in fortuna parentis, in illius Regnis sedem locaturum; vnde Roma simul ac Pontificatus ea incommoda essent ab Hispania passura, quæ duobus antè sæculis à Gallia tolerauerant.

Verum ab hac postrema sollicitudine Aulam confestim Adrianus liberavit. Nam electionis suæ certior factus, præ se tulit quidem quamdam animi æquabilitatem, quæ inter hebes & heroicum non discernentibus stupor videbatur: omni tamen abruptã morã, posthabitoque congressu cum Cæsare iam aduentante, enixæque id rogante, in Italiam traiecit. Secutus Ioannis Emmanuelis, Cæsarei Romæ Oratoris consilium, proprij nominis retinendi, quippe
fauli

fausti ob egregios cognomines Pontifices, Adrianus VI. appellari voluit. Alterum verò eiusdem consilium non admisit; ut nimirum per Belgium iter faceret, atque ita aspectus Maiestate Germaniæ populos ad sui venerationem alliceret; sed Barcinone Genuam nauigauit, ac summâ vsus celeritate Romam * peruenit.

1521.

* 20. Augusti
an. 1522.
vt in Actis
Consistorial.

3 Res hinc eò adductas offendit, vt non modò ad iam à se conceptam formam eas reuocare nequiuert, sed necesse habuerit modicæ malorum parti mederi, propriæ existimationis iacturâ. Ac primò quidem, cùm in Principe nulla virtus magis plausum conciliet, seu veriùs mereatur, quàm liberalitas, eamque ipse miris modis exercuisset in minori fortuna, vt diximus; impegit tunc in Principatum non solùm exhaustum, sed oppignoratam adeò, vt coactus fuerit à multis pro potestate repetere reditus à Leone seu concessos, seu perperam venditos, vt rebatur, quippe in fraudem Successoris. Prodigentiæ siquidem est, hominem tandem adigere ad duriores conquirendi pecuniæ artes, quàm avaritia vquam adegisset. Accedebat necessitas inusitati sumptus ad recuperandas vrbes, quas Capite destitutas, cuius præsidio defendi possent, plerique occupant; ad continuandum fœdus cum Cæsare, quod vnà Franciscum Sfortiam, & Parmam ac Placentiam tueretur; ad opem ferendam Ludouico Hungariæ Regi aduersus Turcarum impetum; ad auxilia mittenda Hierosolymitanis Equitibus, in insula Rhodò à Solymano obsessis. Tot difficultatum tam vrgentium moli nequaquam imparem se Adrianus ostendit, seu studio publici boni, seu animi præsentia. Nam receptis in fidem Ferrariæ Urbiniq; Ducibus, ipsorum ope recuperauit Ariminum, propter Pontificis absentiam subreptum à Malatestis, vbi alias imperitauerant. Fœdus cum Cæsare sustinuit, sed vnà paternum animum Regi Gallia patefecit, pacis magis quàm victoriæ cupidus. Caietanum Cardinalem legauit ad Hungariæ Regem, cùm ob earum Regionum experientiam, tum ob præsidium quod ab exemplo & studio Religionis collaturus esset, ad rem Christianam strenuè propugnandam; adiecitque quinquaginta scutorum millia, subsidio futura, si quid egregium pro re tentaretur. Eodemque tempore Franciscum Cheregatum in Germaniam ad Norimbergensem Conuentum misit, quò ab eorum Principum potentia validas illi Regi suppetias impetraret. Sed nec suppetiæ pares indigentia fuere, & aduentum Legati grauissima clades Hungarorum intempestiuè pugnantium præuertit. Fines Dalmatiæ & Croatiæ frumento armisque communiuit, imminente ipsis periculo à copiis Ottomanniis. Quò

S 2

Rhodo

1521.

Rhodo subueniret, excelsas naues Genuæ fabricandas curauit, sed insolens ventorum aduersitas navigationi semper obstitit. Tam immensis sumptibus nec parsimonia erga se adhibita, nec plenissima carnis ac sanguinis obliuio suffecere. Eoque necesse illi fuit, superioribus modis, ut memorauimus, pecuniam parare: quæ res apud populum, ad ea solum quæ magis patent oculatum, auaritiæ illi opinionem atque inuidiam peperit.

Ad hæc, cum sit proprium hominum acutiorum, quales plerumque sunt in Italia Aulici, artibus quibusdam uti; indolis uero ingenux, qualis inerat Adriano, ab omni artificio abhorreere, atque in eo fraudem suspicari; breuiter cepit Italis uniuersè diffidere, in eorum plerisque candorem illum Germanicum, in quo educatus fuerat, haudquaquam nactus: cumque eam careret peritiâ, quæ simulatum à vero discerneret, non solum cunctos offendebar, doli suspicionem aduersus unumquemque promiscuè præferendo; sed in rerum administratione solis Belgis fidem habendo, quam sinceris tam inexpertis, multò maiorem fraudem ex communi eorum imperitia passus est, quam ex vlla Itatorum calliditate passurus fuisset. Accidit etiam subortæ pestilentie calamitas; quæ cœpta aduersus Principem odia, si non uti fontem, certè ut infaustum vehementer auxit.

Hæc omnia aduersa obstitere, ne pro eo ac optauerat, in Romana Tribunalia Aulaque mores eam formam induceret, quam unicum hæresis remedium futurum existimabat, quamque triduo post suam in Urbem aduentum, hoc est postridie sumptè solenniter Tiaræ, in Senatu proposuerat, ad eandem Patres magnopere cohortatus. Etenim summa Ærarij inopia, ac summa Principatus necessitates eam emendationis partem arcebant, quæ ad Principis utilitatem conduceret: populi pariter maleuolentia, cum imperitia ministrorum, alteri officiebat parti, quæ ad mores pertinet subditorum; cum populus omni tandem lege præualeat, adeoque magnâ dexteritate opus sit, nec minore uenerationis amorisque adiumento, quò sibi frænum iniici patiatur.

* 1. Septembris 1521. prout in Act. Confistorial.